

7. Prosinec 1941

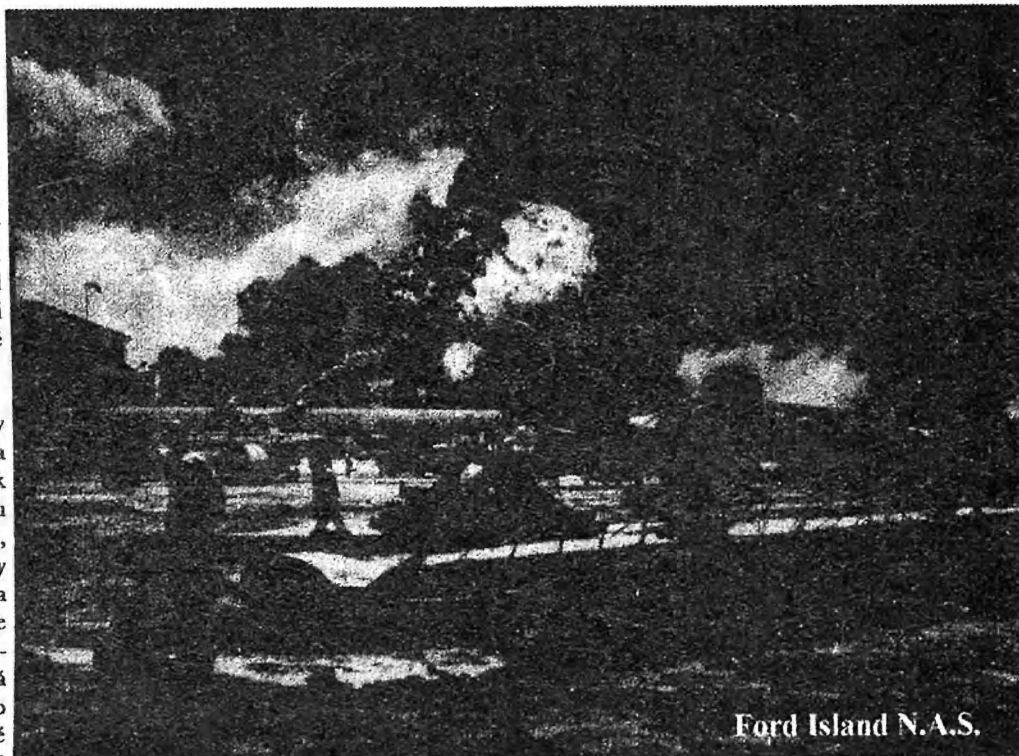
Útok na Pearl Harbor byl vyvrcholením desetiletého zhoršujícího se vztahu mezi Japonskem a Spojenými státy. Neshody kvůli statusu Číny a bezpečnosti jihovýchodní Asie začaly v roce 1931, kdy japonští extrémisté přepadli a okupovali severní čínskou provincii Mandžusko. Japonsko ignorovalo americké protesty a v létě 1937 zaútočilo na zbytek území Číny. USA a další státy, které měly zájmy ve východní Asii, byly znepokojeny touto akcí. Žádný stát však nebyl ochoten začít bojovou akcí na zastavení této japonské expanze.

Během dalších tří let, kdy začala válka v Evropě a Japonsko se připojilo k nacistickému Německu vytvořením aliance AXIS, Spojené státy použily diplomatického a ekonomického tlaku ve snaze vyřešit čínsko-japonský konflikt. Japonská vláda považovala tento nátlak, zejména olejové embargo, za ohrožení své národní bezpečnosti. Do léta 1941 se vztahy obou zemí natolik zhoršily, že ani jeden stát nemohl ustoupit, aniž by ztratil národní hrdost. Přestože, obě vlády pokračovaly v jednáních v zájmu vyřešení tohoto konfliktu, Japonsko se rozhodlo pro válku.

Útok na Pearl Harbor byla část velkého plánu dobytí západního Pacifiku. Cílem bylo zneškodnit americkou flotilu v Pacifiku, která bránila uskutečnění japonských válečných plánů. Tímto úkolem

byl pověřen admirál Isoroku Yamamoto, velitel japonské kombinované flotily. Ačkoliv osobně byl proti válce s Amerikou, Yamamoto věděl, že jediná naděje na úspěch v této válce je rychlé a definitivní vítězství. Japonsko se obávalo, že v případě dlouhodobého konfliktu ekonomická a průmyslová síla Ameriky zvrátí průběh války ve svůj prospěch.

26. listopadu 1941 japonská útočná flotila třiceti tří lodí, včetně šesti letadlových, vyplula ze severního Japonska směrem k havajským ostrovům. Z důvodu

kotvilo podél jižního pobřeží Ford Islandu. Letadla námořnictva stála v řadě na Ford Islandu, Kāne'ohe Bay a námořní letecké základně 'Ewa. Na základnách Hickam, Wheeler a Bellows byla rozmístěna letadla ve skupinách, které je chránily před případnými sabotážemi.

V 6:40 ráno posádka torpédoborce USS *Ward* spatřila špičku jedné miniponorky, která se přibližovala k Pearl Harbor. USS *Ward* tuto ponorku potopil a oznámil to velícímu středisku. Před sedmou hodinou ranní,

radarová stanice zaznamenala signál přiletu velké skupiny letadel od severu. Tato letadla byla mylně považována, buď že letadla přilétající z lodi *Enterprise*, anebo očekávané bombardéry B-17, které měly přiletět z kontinentu. Proto nebyla přijata žádná opatření.

První vlna japonských letadel zaútočila krátce před 7:55 ráno. Jejich velitel Mitsuo Fuchida poslal kódovaný vzkaz "TO, TO, TO" a "TORA, TORA, TORA" oznamující, že útok začal a Američany zasáhl naprosto nepřipravené.

Přibližně v 8:06 ráno USS *Arizona* explodovala po zásahu osmisetkilogramové protipancéřové bomby, která prorazila palubu a

zasáhla muniční sklad. Během necelých devíti minut se loď potopila i s 117 členy posádky. Křižník *Oklahoma* byl zasažen několika torpédy, otočil se dnem vzhůru a stal se hrobem více než 400 námořníků. Loď *California* a *West Virginia* se potopily v místě svého zakotvení. Tréninková loď *Utah* se potopila i se svou padesátičlennou posádkou. *Maryland*, *Pennsylvania* a *Tennessee* utrpěly značné škody. *Nevada* se pokusila vplout na moře, ale byla několikrát zasažena a musela vplout na břeh, aby se nepotopila a nezablokovala vstup do přístavu.

Zatímco útok na Pearl Harbor nabýval na intenzitě, na ostrově O'ahu byla zasažena další vojenská zařízení. Letiště Hickam, Wheeler a Bellows, námořní základny

'Ewa, Kāne'ohe, Ford Island a také vojenská základna ve Schofieldu utrpěly vážné škody. Stovky letadel byly zničeny a stovky mužů byly zabity nebo zraněny.

Po pěti minutách americká protiletadlová obrana odpověděla na japonský útok, ale zmatek způsobil, že některé dělostřelecké granáty dopadly na Honolulu. Několik lidí bylo zabito a civilisté se mylně domnívali, že tyto ztráty na životech

způsobily japonské bomby. V 9:00 ráno druhá vlna japonských letadel zaútočila s cílem dokončit úplné zničení Pearl Harboru.

Tato druhá vlna zničila USS *Shaw*, dok *Sotoyomo* a těžce poškodila USS *Nevada*. Letadla také znovu zaútočila na základny Hickam a Kāne'ohe. Tento útok způsobil další ztráty na životech a snížil možnost americké odvety. Pouze několika pilotům stíhacích letadel se podařilo odstartovat a sestřelit osm nepřátelských letadel. V 9:45 druhá vlna japonských letadel odletěla směrem na sever a útok skončil.

Japonci ztratili 29 letadel a 5 miniponorek. Jedna z těchto ponorek se dostala do zajetí. Útok sice způsobil Americe veliké ztráty, ale nepřinesl Japonsku naprostý úspěch. Přestože námořní flotila byla oslabena, americké letadlové loď, které nebyly v době útoku v Pearl Harboru byly schopny provozu. Pearl Harbor se svými loděnicemi, palivovými nádržemi a ponorkovou základnou utrpěl jen malé škody. Američané, kteří do této doby byli rozdělení v názoru na zapojení Spojených států do druhé světové války, se sjednotili s cílem totálního nasazení k vítězství nad Japonskem a jeho spojenci.

USS Arizona Památník

(Czech)

Odbor Vnitřních Záležitostí

Národní Park

**Vstup je bezplatný, ale
příspěvek je vítán.**

Válečná loď USS *Arizona* je místem věčného odpočinku 1177 mužů, kteří ztratili své životy na této lodi sedmého prosince 1941. Památník v délce 56 metrů překlenuje střední část potopené válečné lodi. Památník se skládá ze tří hlavních sekcí: Vstupní části; sálu setkání, který je určen pro obřady a zároveň je vyhlídkou na potopenou loď a kaple, kde na mramorové zdi jsou vyryta jména námořníků, kteří zahynuli na této lodi.

Památník USS *Arizona* vznikl v touze postavit pomník na počest těch, kteří zahynuli při útoku na Pearl Harbor. Myšlenka postavit pomník na počest námořníků, kteří při tomto útoku zahynuli, vznikla již v roce 1943. První kroky byly učiněny až v roce 1949,

kdy havajská teritoriální vláda ustanovila komisi pro zřízení památníku.

Na rozkaz admirála Arthura Radforda, velitele pacifické flotily, byl vztyčen v roce 1950 vlajkový stožár nad potopenou lodí a v den devátého výročí útoku byla na vlajkovém podstavci umístěna pamětní deska.

Prezident Dwight D. Eisenhower, který se přičinil o vítězství spojeneckých armád v Evropě ve druhé světové válce, schválil postavení památníku v roce 1958. K postavení památníku bylo použito veřejných fondů a soukromých dotací. Památník byl slavnostně otevřen ve výroční den v roce 1962.

Podle slov tvůrce památníku Alfreda Preise propadající se střed památníku symbolizuje počáteční porážku, ale zvedající se konce symbolizují konečné vítězství. Celkový dojem je dojmem klidu. Smuteční dekorace byly záměrně vynechány, aby jednotlivci mohli vyjádřit své nehlubší pocity. Na počest a také jako výraz uznání pro tuto loď a její potopenou posádku, byla vztyčena americká vlajka v místě hlavního stožáru potopené lodi. USS *Arizona* se stala památníkem všech vojáků, kteří zahynuli během útoku na havajský ostrov O'ahu.

7. Prosince 1941, ztráty*

	Spojené státy	Japonsko
Ztráty na životech		
Námořnictvo	1998	64
Námořní pěchota	109	
Armáda (včetně letectva)	233	
Civilisté	48	
Zranění		
Námořnictvo	710	neví se
Námořní pěchota	69	
Armáda (včetně letectva)	364	
Civilisté	35	
Lodě a ostatní námořní lodě		
Potopené nebo**	12	5
Poškozené**	9	
Letadla		
Zmícena	164	29
Poškozena	159	74

* Tato čísla jsou stále ještě zkoumána.

** Všechny U.S. lodě, mimo *Arizona*, *Utah*, & *Oklahoma*, byly zraněny a později se účastnily bojových akcí.

Návštěvní Centrum

Návštěvní centrum a USS *Arizona* jsou na námořní základně Pearl Harbor. Smlouva s americkým námořnictvem umožňuje správě národních parků spravovat a udržovat tato zařízení. Památník je přímo na dálnici číslo 99 (Kamehameha) asi 45 minut směrem na západ od Waikīkī. Návštěvní centrum bylo dokončeno v roce 1980 díky spojení státního a soukromých příspěvků, shromážděných 46. oddílem Svazu záložníků. Centrum má bezplatné parkoviště pro zhruba 150 aut.

V návštěvním centru každý návštěvník obdrží zdarma vstupenku. Program se skládá z krátké přednášky pracovníka Národního parku, po které následuje 25 minut trvající dokumentární film o přepadu přístavu Pearl Harbor. Ihned po skončení filmu jsou návštěvníci převedeni z filmového sálu přímo na loď, která je odveze k památníku. Po prohlídce památníku jsou návštěvníci odvezeni zpět do návštěvního centra.

Návštěvníci si mohou prohlédnout muzeum a knihovně, které jsou spravovány sdružením památníku. V návštěvním centru je také malé občerstvení, toalety a správní úřady. Za informačním pultem visí olejový obraz USS *Arizona* (4.9m x 15.2m), který namaloval John Charles Roach. Na trávníku za návštěvním centrem je pamětní deska se jmény všech lidí, kteří zahynuli na ostrově O'ahu 7. prosince 1941 (kromě těch, kteří zahynuli na USS *Arizona*). Z tohoto místa je krásná vyhlídka na Ford Island a bojovou linii. Podél pobřeží je sedm desek, kde jsou uvedeny historické a geografické údaje o útoku na Pearl Harbor.

Doprava k památníku

Pro turisty, kteří nemají pronajmutá auta, existuje několik možností dopravy. Veřejné autobusy číslo

20 a 47 odjíždí z Waikīkī a staví přímo u památníku.

Privátní linky také poskytují dopravu k památníku. Památník *Arizona* je součástí programu mnoha cestovních kanceláří. Informace je možno dostat na číslo 422-0561. V češtině poskytuje informace VÁCLAV PĚNKAVA - HAWAII-CZECH TOURS - telefon/fax - (808)-921-2837.

Základní Informace

Návštěvní centrum je otevřeno denně od 7:30 ráno do 17:00 odpoledne. Poslední prohlídka začíná v 15:00. Centrum a památník jsou zavřeny v den Díkůvzdání (27.11.), o Vánocích a na Nový rok. K návštěvě památníku není nutná rezervace.

Kouření, konzumace jídla a pití není dovoleno v promítací místnosti, na lodi a přímo v památníku. V návštěvním centru není dovoleno kouření. Doporučujeme návštěvníkům, aby byli opatrní na své věci.

Další informace jsou poskytovány na čísle (808) 422-0561 nebo (808) 422-2771.

Písemné informace na adrese: The Superintendent, USS *Arizona* Memorial, 1 *Arizona* Memorial Place, Honolulu, Hawai'i 96818-3145.

Hawai'i-Czech Tours poskytuje informace a různé fakultativní programy v českém jazyce na ostrově O'ahu a jiných havajských ostrovech. Informace na čísle (808) 921-2837. Na toto číslo je také možno poslat fax. Adresa: Václav Pěnkava, 2421 Tusitala Street, Apt. 1701, Honolulu, Hawai'i 96815. E-mail: vpenkava@hotmail.com.